

Convenant 'naar een energie efficiënte Utrechtse land- en tuinbouw'

PARTIJEN:

1. Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht als bedoeld in art. 34 van de Provinciewet, krachtens besluit van 5 oktober 2010, vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Milieu, de heer W.M. De Jong;
2. LTO Noord, namens deze vertegenwoordigd door de heer H. Veldhuizen;
3. De gezamenlijke Agrarische natuurverenigingen in Utrecht, namens dezen vertegenwoordigd door de heer M. van Rossum.

HEBBEN OVERWOGEN DAT :

1. in het Regeerakkoord van het kabinet een reductie van 20% CO₂ en een reductie van 25-30% van overige broeikasgasemissies in 2020 ten opzichte van 1990, alsmede een aandeel van 14% hernieuwbare energie in 2020 en een energiebesparingtempo van 2% per jaar is afgesproken.
2. in 2008 het Rijk en vertegenwoordigers uit de agrosectoren het convenant Schone en zuinige agrosectoren hebben ondertekend. Op basis van het convenant moeten de bedrijven in de agrarische sector 2% energie besparen per jaar, met 30% de broeikasgassen verminderen en 20% duurzame energie gebruiken in 2020.
3. in een Klimaatakkoord tussen IPO en RIJK, is afgesproken dat de provincies in de periode 2009-2011 projecten en activiteiten zullen initiëren, faciliteren of ondersteunen die:
 - (a). erop gericht zijn het potentieel aan duurzame energieproductie te benutten. Voor de provincie Utrecht is dit vastgesteld op 8PJ in 2020;
 - (b). bijdragen aan het halen van de doelstellingen voor energiebesparing en voor vermindering van uitstoot van broeikasgassen;
 - (c). bijdragen aan het ontwikkelen van innovatieve duurzame technologie, zowel in grootschalige projecten als in lokale benutting van duurzame energiebronnen; en
 - (d). bijdragen aan een betere ruimtelijke inrichting van Nederland met het oog op de klimaatverandering;
4. de provincie met het project Landbouw op Orde, een bijdrage wil leveren aan de realisatie van de doelstellingen die zijn afgesproken in het convenant schone en zuinige agrosectoren.
5. partijen het belang zien van energiebesparing, gebruik en productie van duurzame energie en broeikasgasreductie. Niet alleen vanuit milieu en klimaatoptiek, maar ook vanuit de wetenschap dat de schaarste aan fossiele brandstoffen tot grotere bedrijfszekerheid kan leiden.
6. de provincie de hoogste prioriteit geeft aan energiebesparing, gevolgd door de productie van duurzame energie en vervolgens compensatie;
7. Partijen erkennen de potentie van de Utrechtse land- en tuinbouw bij de productie van duurzame energie. Voorbeelden zijn benutting reststromen, restwarmte en rest-CO₂, de energieneutrale stal, productie groene energie uit mest, uit co-vergisting, uit reststromen zonder mest, snoeihout geleverd door boeren voor lokale warmteopwekking, productie van energie uit zonlicht en wind, enzovoorts.
8. Het aandeel van de Utrechtse landbouw in de totale uitstoot van broeikasgassen in de provincie bedraagt 15%. De uitstoot van CO₂ uit veenweiden bedraagt ongeveer 2% van het totaal. De uitstoot van CO₂ als gevolg van gebruik van energie (elektriciteit, gas en diesel) in de Utrechtse landbouw bedraagt in 2005 255 kton CO₂. Hiervan komt 58% voor rekening van de glastuinbouw, 29% van de

melkveehouderij en 13 % voor rekening van de intensieve veehouderij.(op basis van gegevens Utrechtse landbouw 2005).

9.Vorig jaar een project is gestart waarbij 200 energiescans zijn uitgevoerd op veehouderijbedrijven. Resultaten laten zien dat een energiebesparing van ongeveer 20% per bedrijf haalbaar is zonder dat hiervoor grote investeringen noodzakelijk zijn. Vergelijkbare resultaten zijn geboekt in de fruitkoeling.

Partijen sluiten daarom een convenant met als titel:
‘Naar een energie efficiënte Utrechtse land- en tuinbouw’

DOEL

Partijen willen bereiken dat de hierna beschreven inspanningen en resultaatverplichtingen tot gezamenlijk resultaat hebben dat in Utrecht, verhoudingsgewijs:

- a. de in het regeerakkoord vastgelegde reductie van broeikasgassen in 2020 wordt gerealiseerd;
- b. de vastgelegde energiebesparing van 20% zo mogelijk eerder wordt gerealiseerd dan in het landelijk werkprogramma overeengekomen tempo, bijvoorbeeld in 2015.
- c. de land- en tuinbouw de mogelijkheden benut om duurzame energie te produceren;
- d. de in dit convenant vastgelegde doelen kunnen worden beïnvloed door aangepaste ambities van het nieuwe Kabinet.

CONVENANT AFSPRAKEN

1. Partijen inventariseren regelgeving en procedurele voorzieningen die realisatie van de doelstellingen van dit convenant in de weg staan of onnodig vertragen. Waar mogelijk worden toepasselijke oplossingen geboden. Partijen realiseren zich dat sommige belemmeringen te herleiden zijn tot nationale en EU-regelgeving waardoor de invloed beperkt is.
2. Partijen betrekken gemeenten en het Rijk om een pro-actieve houding bij bestuurders en ambtenaren te genereren mee te werken aan de uitvoering van dit convenant inclusief het scheppen van ruimte voor innovatieve ondernemers.
3. Partijen hebben overleg over de inhoudelijke vormgeving van instrumenten en maatregelen die worden ingezet voor de realisatie van de doelen uit dit convenant.
4. De provincie stimuleert waar mogelijk energiebesparing en investeringen in duurzame energieproductie in de Utrechtse landbouw, door het beschikbaar stellen van garantie- en subsidiefaciliteiten.
5. Partijen zetten zich in om middelen beschikbaar te stellen waarmee investeringen in energiebesparing en duurzame energie productie op landbouwbedrijven worden gestimuleerd. De Provincie Utrecht kan hierbij Europese middelen inzetten. Deze middelen zijn bestemd zijn voor duurzame energieproductie op agrarische bedrijven en bedragen € 950.000,=.
6. Daarnaast kan de provincie een garantieregeling inzetten waarmee grootschalige investeringen in energiebesparing en productie van duurzame energie in de landbouw ondersteund kunnen worden.
7. LTO Noord zal zich inspannen om bij het Fonds Duurzame Ontwikkeling Land- en Tuinbouw cofinanciering te verkrijgen voor concrete projecten, haalbaarheidsstudies, kennisontwikkeling en -verspreiding.
8. Partijen nemen het initiatief om per AVP gebied de kansen en belemmeringen te inventariseren voor de productie van duurzame energie in de landbouw.

9. De provincie zal in haar rol als regisseur bij gebiedsontwikkeling de mogelijkheden van de landbouw als producent van duurzame energie uitdragen.
10. De agrarische natuurverenigingen werken samen met Landschap Erfgoed Utrecht aan het op regionaal niveau beschikbaar maken van maaisel en snoeihout.
11. Partijen richten zich op het verbinden van schakels in de keten, waarbij de land- en tuinbouw streeft naar verdere optimalisatie van de bedrijfsvoering, van het gebruik van grond- en hulpstoffen en van transportbewegingen.
12. De provincie geeft in haar energie- en ruimtelijke ordeningsbeleid waar mogelijk ruimte aan de ontwikkeling van decentrale en kleinschalige productie en aanwending van duurzame energie.
13. De provincie stelt een visie op voor een optimale benutting van biomassa. Een duurzame energievoorziening mag niet leiden tot concurrentie met voedselproductie en afname van biodiversiteit. De convenant partners zullen betrokken worden bij het opstellen van deze visie.
14. De provincie zal ‘als launching customer’, de marktintroductie van innovatieve en duurzame producten uit de agrosectoren zoveel mogelijk ondersteunen.
15. Partijen zetten zich in om ontwikkelde kennis te verspreiden en toe te passen zodat innovaties op een bedrijfseconomisch verantwoorde wijze in de bedrijfsvoering geïmplementeerd kan worden.
16. De melkveehouderij ontwikkelt een routekaart naar een klimaatneutrale keten. Convenantpartners zullen geplande acties uit deze routekaart waar mogelijk overnemen en in Utrecht implementeren.
17. De provincie ondersteunt 10 melkveehouders die een duurzame, energieneutrale stal willen ontwerpen. De provincie doet dit in het kader van het Actieprogramma Duurzaamheid.
18. Partijen spannen zich in om de resultaten van de energiescans en mogelijkheden voor energiebesparing te verspreiden naar alle Utrechtse agrarische bedrijven. Partijen benutten daarbij ook de kennisontwikkeling in andere provincies. Mogelijk dat daarbij een handreiking energiebesparing kan worden opgesteld, die door bedrijven gebruikt kan worden.
19. LTO Noord betreft agrarisch adviseurs, loonbedrijven, accountants en banken bij het thema energiebesparing.
20. Partijen zullen kansen voor reductie van overige broeikasgassen vóór 2012 in beeld brengen en waar mogelijk zorgen voor implementatie hiervan.
21. De partijen onderzoeken de mogelijkheid om CO₂ via organisch stof en steenmeel in de bodem vast te leggen en hiervoor financiële instrumenten te ontwikkelen.

UITVOERING

1. De provincie zorgt voor het borging van de convenantsafspraken binnen beleidsprocessen (zoals Provinciale Structuurvisie) en uitvoeringsprogramma's (zoals de Agenda Vitaal Platteland).
2. Om de uitvoering van dit convenant extra kracht bij te zetten zal de Provincie Utrecht voor een periode van twee jaar een energie- en biomassaconsulent aanstellen. Deze wordt ondergebracht bij Bureau LaMi en werkt nauw samen met het energieteam van de Provincie Utrecht.

3. De consulent richt zich in bijzonder op het realiseren van de energiebesparingsdoelstelling, inzet van biomassa en mest voor de productie van duurzame energie en het in beeld brengen van reductie opties voor de uitstoot van overige broeikasgassen.

4. De consulent zal samen met agrarische ondernemers een aantal haalbaarheidsstudies verrichten waarbij de agrarisch ondernemers (in samenwerking) elektriciteit, biogas en/of warmte leveren.

OVERIGE BEPALINGEN

1. Partijen evalueren jaarlijks of de doelstellingen van dit convenant gehaald worden en waar bijsturing nodig is. Evaluaties en afspraken m.b.t. bijsturing worden vastgelegd. Partijen spreken af dat, indien door naleving van dit convenant, de land- en tuinbouw in Utrecht in een nadelige concurrentiepositie komt ten opzichte van andere provincies, dit aanleiding is voor bijstelling van het convenant.

2. Dit convenant heeft een vrijwillig karakter. Indien de beoogde doelen van het convenant niet worden gehaald of indien er geschillen ontstaan over de naleving van het convenant, zullen partijen in overleg treden.

3. Indien er zich onvoorziene omstandigheden voordoen die van dien aard zijn dat een wijziging van het convenant noodzakelijk is, zullen partijen hierover overleggen. Het convenant kan alleen gewijzigd worden indien alle Partijen daar schriftelijk mee instemmen.

4. Indien er zich omstandigheden voordoen die van dien aard zijn dat een partij zijn deelname aan het convenant wil opzeggen, treden Partijen hierover in overleg. Indien na overleg de betreffende partij nog steeds zijn deelname aan het convenant wil opzeggen, dan zal de betreffende partij het convenant schriftelijk opzeggen bij de andere partij.

INWERKINGTREDING EN DUUR

Het convenant treedt in werking op de dag volgend op de dag van de ondertekening.

Het convenant treedt niet in de plaats van eerdere afspraken tussen partijen.

Het convenant eindigt op 31 december 2020.

Namens

Gedeputeerde Staten

LTO Noord Utrecht

Cluster van ANV's

De heer W.J.M. de Jong

De heer H. Veldhuizen

De heer M. van Rossum